

**UCHWAŁA NR XL/489/2022
RADY GMINY W ZALESZANACH**

z dnia 28 stycznia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art.41 ust.1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1372 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1, ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 1249) oraz art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dani 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz.2268 ze zm.) Rada Gminy w Zaleszanych uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XVI/182/2016 Rady Gminy w Zaleszanych z dnia 26 lutego 2016 r.

§ 4. Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Marzena Kuna

Załącznik do Uchwały Nr XL/489/2022
Rady Gminy w Zaleszanych
z dnia 28 stycznia 2022 roku

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zaleszany na lata 2022-2025

Zaleszany 2022

Spis treści

ROZDZIAŁ I. Wstęp

1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie
2. Wprowadzenie
3. Adresaci Programu
4. Miejsce realizacji Programu
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji

ROZDZIAŁ II. Część programowa

1. Opis problemu
2. Założenia Programowe
3. Kierunki Programu
4. Beneficjenci Programu
5. Cel główny Programu
6. Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, realizatorzy i wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji celu strategicznego

ROZDZIAŁ III. Część diagnostyczna

1. Zasoby instytucjonalne
2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. Monitorowanie sprawozdawczości i środki finansowe na realizację Programu

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

Celem strategicznym Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwanego dalej Programem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Zaleszany.

Opracowanie Programu poprzedzone zostało diagnozą zjawiska przemocy na terenie Gminy Zaleszany.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zaleszany ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021-2025 w miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy

w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.),

2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1249 ze zm.),
5. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Gminy Zaleszany, Uchwała Nr XXVI/321/2020 Rady Gminy w Zaleszanach z dnia 22.12.2020 r.
6. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021.

2. WPROWADZENIE

Zjawisko przemocy w rodzinie należy analizować, przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtuje osobowość, system wartości i sposób życia. Niebagatelną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być zatem skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także kluczowym zagrożeniem dla rodziny.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje szkodliwe, ujawniające się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych, powodując cierpienie i ból.

3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Zaleszany.

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zaleszany na lata 2022-2025 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanach, placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki nauczania i wychowywania z terenu Gminy Zaleszany, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Zaleszany, Sąd Rejonowy w Stalowej Woli, Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli, oraz organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. OPIS PROBLEMU

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Do zaplanowania działań niezbędnych do skutecznego rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie konieczne jest dokonanie analizy problemu społecznego jakim jest przemoc. Niniejsza analiza opiera się na danych pozyskanych od przedstawicieli realizujących Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zaleszany.

Skala problemu przemocy w rodzinie

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanych oraz funkcjonujący w jego ramach Gminny Zespół Interdyscyplinarny. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata.

Rodziny borykające się z problemem przemocy w rodzinie mogą otrzymać wsparcie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zaleszanych od poniedziałku do piątku w godz. 7:30-15:30, u Radcy Prawnego w Urzędzie Gminy Zaleszany we wtorki od godz. 8:00, w Posterunku Policji w Zbydniowie, Placówkach Zdrowia na terenie Gminy Zaleszany oraz Placówkach Oświatowych na terenie Gminy Zaleszany w godzinach otwarcia w/w jednostek.

Tabela nr 1. Statystyki dotyczące Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	2
Liczba rodzin na rzecz, których prowadzono pracę w ramach grup roboczych	33	36	30

Źródło: dane własne, przekazane Zespół Interdyscyplinarny.

Tabela nr 2. Statystyki dotyczące Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS	361	276	293
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej	253	215	223
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu występującej Przemocy	89	36	94
Liczba założonych Niebieskich Kart	28	4	20
Liczba Interwencji pracowników socjalnych zabezpieczających dzieci zagrożone utratą zdrowia	0	0	1
Liczba rodzin skierowanych przez pracownika socjalnego do SOWiK w Stalowej Woli	0	0	0

Liczba spraw skierowanych do Sądu Rodzinnego	3	8	3
Liczba spraw skierowanych do Gminnej Komisji Alkoholowej	6	9	6
Liczba spraw skierowanych na Policję	3	5	5

Źródło: dane własne pochodzące z Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanych.

Tabela nr 3. Statystyki dotyczące Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba zgłoszeń-liczba rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie	0	0	0
Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	0	0	0
Liczba osób, które podjęły leczenie	0	1	6
Liczba spraw skierowanych do Sądu Rodzinnego	0	1	5

Źródło: dane własne pochodzące z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 4. Statystyki dotyczące Placówek Ochrony Zdrowia na lata 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba rodzin zgłaszających przemoc	0	0	0
Liczba osób leczonych z powodu przemocy w rodzinie	0	0	0
Liczba założonych Niebieskich Kart	0	0	0

Źródło: dane własne przekazane przez Placówki Ochrony Zdrowia z terenu gminy Zaleszany.

Tabela nr 5. Statystyki dotyczące gminnych placówek oświatowych w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba rodzin zgłaszających przemoc, w tym dzieci	1	1	0
Liczba założonych Niebieskich Kart	1	1	0
Zanotowana Liczba ataków przemocy w szkołach	0	0	0

Źródło: dane własne przekazane przez Placówki Oświatowe z terenu gminy Zaleszany.

Tabela nr 6. Statystyki dotyczące Policji w latach 2018-2020.

	2018	2019	2020
Liczba interwencji domowych	165	194	250
Liczba założonych Niebieskich Kart	27	27	19
Liczba zarejestrowanych wykroczeń	154	109	99
<u>Liczba osób doprowadzonych, na podstawie nakazu :</u>			
- do Zakładów Opieki Zdrowotnej dot. leczenie odwykowego,	15	17	7
- do Zakładu Karnego,	9	12	9
- do biegłych psychiatrów,	0	6	3
-do sądów, jednostek Policji, Prokuratury.	0	0	7
Liczba przestępstw popełnionych na terenie gminy Zaleszany (liczba postępowań)	99	98	140

Źródło: dane własne przekazane przez Posterunek Policji w Zbydniowie.

Na podstawie wykonanej diagnozy stwierdzić można, iż w Gminie Zaleszany konieczna jest realizacja następujących działań:

1. Działania profilaktyczne na terenie Gminy powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły - uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty.
2. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Gminy Zaleszany, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
3. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
4. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.
5. Rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązanie współpracy z służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury "Niebieskiej Karty".
6. Rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy w rodzinie.
7. Rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
8. Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.
9. Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury "Niebieskiej Karty" w szkole.

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Rodzinie w Gminie Zaleszany na lata 2021-2025 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw, w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą, jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie, a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

3. KIERUNKI I CELE PROGRAMU CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.
2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Zaleszany.
4. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.

5. Zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne, zajęcia warsztatowe na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Program zakłada następujące kierunki działań:

1. Dążenia do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Zaleszany przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanych poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie.
4. Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.
5. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

6. CELE STRATEGICZNE, ADRESACI, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU, TERMIN REALIZACJI DZIAŁAŃ

Cel strategiczny. 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby uwikłane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.

Cel operacyjny 1.1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.1.

- 1.1.1. Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanych zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.
- 1.1.2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.
- 1.1.3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.
- 1.1.4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.2. Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.2.

- 1.2.1. Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom.
- 1.2.2. Wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń, forum.
- 1.2.3. Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.3. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Zaleszany.

Działania do celu operacyjnego 1.3.

- 1.3.1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanych.
- 1.3.2. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Zaleszany przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanych w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.
- 1.3.3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.
- 1.3.4. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.3.

Zadanie realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanych, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanych, placówki oświatowe z terenu Gminy Zaleszany, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Zaleszany, Sąd Rejonowy w Stalowej Woli, Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 1.: liczba spotkań zespołu, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba powołanych grup roboczych, dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy, liczba opracowanych diagnoz, liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 2. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.

Cel operacyjny 2.1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.

Działania do celu operacyjnego 2.1.

- 2.1.1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne.
- 2.1.2. Interwencja kryzysowa.
- 2.1.3. Realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętym przemocą w rodzinie.
- 2.1.4. Realizacja procedury "Niebieskiej Karty".
- 2.1.5. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.
- 2.1.6. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 2.1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 2.: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanach, placówki oświatowe z terenu Gminy Zaleszany, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Zaleszany, Sąd Rejonowy w Stalowej Woli, Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 2.: liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem, liczba interwencji kryzysowych, liczba programów terapeutycznych, liczba uczestniczących w programach, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty, liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia, liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 2.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w i Gminie Zaleszany

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel operacyjny 3.1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Działania do celu operacyjnego 3.1.

- 3.1.1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.
- 3.1.2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie - wydanie i rozpowszechnianie informatorów.
- 3.1.3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanych i Urzędu Gminy w Zaleszanych oraz w Biuletynie Informacyjnym Gminy Zaleszany.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.1.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.2. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Zaleszany wobec zjawiska przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.2.

- 3.2.1. Udział w kampaniach społecznych, spotkaniach, wydarzeniach na temat przemocy w rodzinie.
- 3.2.2. Współpraca z mediami (prasa, telewizja) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie.
- 3.2.3. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz przemocy w rodzinie.
- 3.2.4. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3. 3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.3.

- 3.3.1. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.
- 3.3.2. Prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.3.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 3.:

Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanach, placówki oświatowe z terenu Gminy Zaleszany, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Zaleszany, Sąd Rejonowy w Stalowej Woli, Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli oraz organizacje pozarządowe

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 3.: liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, nakład informatorów, liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Gminy Zaleszany, liczba osób biorących udział w ww. działaniach, liczba programów, artykułów w mediach dotyczących zjawiska przemocy, ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp., ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp., liczba osób biorących udział w ww. działaniach.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 3.

Zadanie ciągłe, realizowane.

Cel strategiczny 4. Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel operacyjny 4.1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskie Karty i prowadzenia Interwencji Kryzysowej.

Działania do celu operacyjnego 4.1.

- 4.1.1. Szkolenia resortowe.
- 4.1.2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.
- 4.1.3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skutecznego radzenia sobie ze stresem, superwizji.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 4.1.

Zadanie corocznie.

Cel operacyjny 4.2. Konferencje i seminaria z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli instytucji, służb, różnych grup zawodowych i społecznych zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 4.2.

- 4.2.1. Organizacja i przeprowadzanie konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4.2.2. Uczestnictwo w konferencjach i seminariach.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 4.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 4.: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanach, placówki oświatowe z terenu Gminy Zaleszany, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Zaleszany, Sąd Rejonowy w Stalowej Woli, Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli, oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 4.: liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie, liczba uczestników szkoleń, liczba zorganizowanych konferencji i seminariów, liczba uczestników konferencji i seminariów.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 4.Zadanie stałe.

Cel strategiczny 5. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny 5.1. Działania psychologiczno-terapeutyczne.

Działania do celu operacyjnego 5.1.

5.1.1. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych.

5.1.2. Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty.

Realizatorzy celu strategicznego 5.: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Zaleszanach, Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanach, Posterunek Policji w Zbydniowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanach, placówki oświatowe z terenu Gminy Zaleszany, ośrodki zdrowia z terenu Gminy Zaleszany, Sąd Rejonowy w Stalowej Woli, Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli oraz organizacje pozarządowe.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 5.: liczba udzielonych porad, liczba programów, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami, liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba spraw zakończonych, liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie itp.

Termin realizacji działania celu strategicznego nr 5.

Zadanie realizowane corocznie.

ROZDZIAŁ III. CZEŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji:
Ośrodek Pomocy Społecznej,
Posterunek Policji w Zbydniowie,
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zaleszanach,
Prokuratura Rejonowa w Stalowej Woli,

Placówki oświatowo-wychowawcze w Gminie Zaleszany,
Przychodnie zdrowia,
Sąd Rejonowy w Stalowej Woli - kuratorzy zawodowi i społeczni,
Organizacje pozarządowe,
inne zainteresowane instytucje.

Ww. podmioty wchodzi w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Zaleszanych.

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.
5. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaleszanych.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaleszanych do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy w Zaleszany sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Zaleszany dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

